

Specijalno izdanje časopisa
PREGLED – REPUBLIKA SRBIJA
Javna ustanova *Jugoslovenski pregled*
Telefon: + 381 11 3233610
info@pregled-rs.rs • www.pregled-rs.rs

Poštovani korisnici,

U ovom broju neće biti mnogih očekivanih informacija od velikog interesa za sve vas koji imate poslove i druge interese u Srbiji. Kao što vam je poznato, u prethodna dva broja najavili smo ne samo mnoge nove zakone i izmene postojećih, nego i druge mere Vlade vezane za finansijsku krizu i ubrzanje na evropskom putu.

Usvajanje novih zakona i izmena u postojećim teče veoma sporo, ne samo zbog opstrukcije u Skupštini nego i kapaciteta Vlade i sporog usaglašavanja unutar koalicije (socijalna politika, budžet...) uprkos činjenici da postoji veoma visok stepen saglasnosti oko evropske agende i saradnje sa Haškim tribunalom.

Verujemo da ćemo biti u prilici da u naredenom, poslednjem broju za 2008. godinu, donesemo mnoge nove pouzdanije najave i nesporne činjenice od značaja za život i poslovanje u 2009, a koje neće biti rezultat dobrog pretprazničkog raspoloženja.

S poštovanjem,

Uredništvo PREGLED-RS

Na istoj adresi www.pregled-rs.rs:

- [Laws in English On-line](#)
- [Banking Regulations](#)
- [FIDIC publikacije](#)

BUDŽET ZA 2009. OKO 8,6 MLRD. EVRA

Prema predlogu budžeta koji je 6. decembra usvojila Vlada Srbije, ukupni prihodi budžeta za 2009. godinu iznosiće 698,7 milijardi dinara a ukupni rashodi 748,3 milijarde dinara (oko 8,6 milijardi evra). Budžetski deficit iznosiće oko 50 milijardi dinara ili oko 1,5 % BDP. Budžet bi trebalo da usvoji Skupština do 18. decembra 2008, bar dan ranije nego što će MMF da se izjasni o aranžmanu sa Srbijom koji je zaključen sredinom novembra, a koji, između ostalog, predviđa i kreditnu podršku od 520 miliona dolara u 2009. godini.

	Mrld. din.	Struk- tura,%	Stopa rasta,% (2008 =100)
Ukupni prihodi	698,7	100,0	7,5
<i>Poreski prihodi</i>	640,1	91,6	5,6
Porezi na dohodak građana	81,3	11,6	7,0
Porezi na dobit preduzeća	44,3	6,3	22,8
Porez na dodatu vrednost	338,8	48,5	7,3
Akcize	116,8	16,7	14,2
Carine	50,8	7,3	-27,9
Ostali poreski prihodi	8,1	1,2	36,7
<i>Neporeski prihodi</i>	58,6	8,4	34,1
Ukupni rashodi	748,3	100,0	7,5
<i>Tekući rashodi</i>	686,5	91,7	11,6
Rashodi za zaposlene	188,4	25,2	6,1
Kupovina robe i usluga	45,8	6,1	-0,2
Otplata kamata	24,0	3,2	46,0
Subvencije	41,0	5,5	-15,4
Transferi drugim nivoima vlasti	73,6	9,8	6,9
Socijalno osiguranje	233,3	31,2	30,4
Socijalna zaštita	72,0	9,6	5,7
Ostali rashodi	8,4	1,1	-23,9
<i>Kapitalni rashodi</i>	40,4	5,4	-31,5
<i>Neto budžetske pozajmice</i>	21,5	2,9	-1,8

■ TREĆI TENDER ZA RTB BOR

Posle dva neuspela, krajem novembra 2008. raspisan je treći tender za prodaju kombinata za proizvodnju bakra - RTB Bor. Predmet Javnog tendera je izbor strateškog partnera koji putem dokapitalizacije treba da stekne 67% kapitala privrednog društva. Minimalni novčani iznos dokapitalizacije za sticanje 67% kapitala u novom preduzeću je 300 miliona dolara. (Više detalja o RTB Bor dostupno je na adresi: (http://www.priv.rs/pregled/preduzeća/pdf/teaser_387.pdf))

Pravo na podnošenje ponude ima ponuđač koji kumulativno ispunjava sledeće uslove:

- da se bavi proizvodnjom i/ili preradom i/ili trgovinom bakra ili proizvoda od bakra ili ostalih obojenih metala u periodu od prethodne tri godine od dana objavljivanja ovog Javnog poziva i

- da je u poslovnoj 2007. godini imao godišnji prihod veći od 500 miliona dolara.

Ako je zainteresovani ponuđač Konzorcijum neophodno je da kumulativno ispunjava niz uslova navedenih u javnom pozivu.

Rok za dostavljanje konačnih obavezujućih ponuda je 30. januar 2009. godine. Preduslov za razmatranje ponuda je dostavljanje licitacione garancije u iznosu od 15 miliona dolara.

■ ENERGETSKI SPORAZUM SA RUSIJOM – POSLEDNJI KRUG

Posle posete Beogradu predsednika Upravnog odbora "Gasproma" Alekseja Milera i izaslanika predsednika Putina Georgija Poltavčenka, 5. decembra 2009, izgleda da će naftnogasnog aranžman konačno dobiti i formu ugovora. →

Srpska strana saopštila je da je učinjen značajan napredak, a ruska da će sve biti okončano posle usaglašavanja nekih detalja u ugovorima, ali o tim detaljima nije se ništa moglo saznati. Sigurno je, izgleda, samo to da će ugovori konačno biti potpisani do kraja godine.

■ INVESTICIJE U INFRASTRUKTURU

Ministar za infrastrukturu Milutin Mrkonjić kaže da će vlada Srbije u naredne četiri godine u projekte na Koridoru X uložiti četiri milijarde evra, a za izgradnju autoputeva 1,6 milijardi evra, od čega će najveći deo biti obezbeđen iz međunarodnih kredita. Završetkom radova na Koridoru X neto devizni priliv za dve i po godine biće udvostručen.

Ministar je takođe izjavio da će u naredne četiri godine u železnički saobraćaj na ovom koridoru biti uloženo 1,21 milijarda evra, tako da se neki delovi pruge dovedu do brzine od 160 kilometara na sat i završe železnički čvorovi u Beogradu, Novom Sadu i Nišu.

■ INVESTICIJE U ENERGETIKU

Ministar rudarstva i energetike Petar Škundrić izjavio je krajem oktobra 2008. da bi do kraja godine trebalo da se raspišu tenderi za završetak izgradnje termoelektrane "Kolubara B", u vrednosti od 750 miliona evra, i termoelektrane "Nikola Tesla 3B", čija vrednost iznosi 900 miliona evra.

U oblasti hidroenergetike najznačajnija investicija biće kapitalni remont hidrocentrale "Đerdap", a do kraja godine trebalo bi da bude formirano zajedničko projektno preduzeće sa Republikom Srpskom i počnu pripremi radovi za izgradnju hidrocentrale "Buk Bijela" na Drini, naveo je Škundrić.

Do 2015. godine broj gasifikovanih domaćinstava trebalo bi da iznosi 400.000, a potrošnja da se poveća sa 2,4 na 3,4 milijarde kubnih metara gasa. U Srbiji gas koristi samo oko 700 industrijskih potrošača i 170.000 domaćinstava.

■ VIŠE OD 10 MILIONA EVRA ZA INDUSTRIJSKE ZONE

Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja i kancelarija Svetske banke u decembru će predstaviti strategiju razvoja industrijskih parkova zasnovanu na analizi tražnje zemljišta za izgradnju industrijskih objekata.

Pored Savetodavnog servisa Svetske banke (FIAS) i Ministarstva ekonomije u izradi strategije učestvuje Agencija za strana ulaganja i promociju izvoza Srbije (SIEPA), Program za promociju investicija u Srbiji (SIPP), koji se finansira fondovima EU, Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID), Nacionalna alijansa za lokalni razvoj (NALED) i Stalna konferencija gradova i opština (SKGO).

Državni sekretar Ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja Dejan Jovanović izjavio je ovim povodom u Kragujevcu da je iz Nacionalnog investicionog plana u opremanje 29 industrijskih zona u Srbiji uloženo oko milijardu dinara, odnosno više od 10 miliona evra.

Jovanović je najavio da su u pripremi zakon i pravilnici koji će detaljnije regulisati funkcionisanje industrijskih zona jer u toj oblasti veliki problem predstavljaju nerešeni imovinsko-pravni odnosi. Samo u središnjem delu Srbije u opremanje industrijskih zona ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja i državne uprave i lokalne samouprave ulažu približno 200 miliona dinara ili oko 2,2 miliona evra, što je uglavnom vezano za investiciju Fijata u Zastavu.

■ EBRD O TRANZICIJI – BOLJA OCENA ZA SRBIJU

Srbija je prosečnu ocenu za napredak u tranziciji popravila sa 2,7 na 2,85 zahvaljujući jačanju finansijskog sektora i liberalizaciji trgovine, objavila je krajem novembra 2008. Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD).

U Izveštaju EBRD o tranziciji za 2008. navodi se da je "Srbija značajno napredovala u pravcu regionalnih i evropskih integracija" i da je "postignut i

napredak u pregovorima sa Svetskom trgovinskom organizacijom (STO), čiji bi član mogla da postane u 2009. godini".

■ MILIJARDA EVRA OD EIB

Evropska investiciona banka finansirće infrastrukturne projekte, razvoj preduzetništva i zdravstva u Srbiji, sa oko milijardu evra. Ova sredstva pristizaće u periodu od 2009. do 2012. godine.

Predsednik EIB Filip Mejstat, posetiće Srbiju 12. decembra kada će biti saopšteni novi detalji, a moguće je da će biti odobrena i dodatna sredstva.

■ NOVO PREDUZEĆE ZA "KORIDOR X"

Nacionalni savet za infrastrukturu doneo je odluku da oformi posebno javno preduzeće "Koridor X" d.o.o koje će biti ćerka državnog preduzeća "Putevi Srbije", a biće osnovano na određeno vreme, dok traje izgradnja Koridora.

Novo preduzeće za navedene poslove formirano je da bi se izbegli mogući problemi u poslovanju državnog preduzeća „Putevi Srbije“ koje je opterećeno dugovima.

■ USKORO PREDLOG ZAKONA O JAVNOJ SVOJINI

Državni sekretar Ministarstva finansija Vlade Republike Srbije Slobodan Ilić najavio je krajem oktobra 2008. godine da je završena javna rasprava o Nacrtu zakona o javnoj svojini i da će ga do kraja 2008. godine usvojiti Vlada Srbije.

Zakonom o javnoj svojini će biti uređena svojinska prava države, autonomne pokrajine, jedinica lokalne samouprave i javnih preduzeća i ustanova u skladu sa Ustavom Srbije. Ovaj Zakon trebalo bi da omogući lokalnoj samoupravi uzimanje kredita i izdavanje municipalnih obveznica. (Ovo do sada nije bilo zabranjeno, ali nije bilo regulisano).

Zakon predviđa postojanje dva osnovna oblika svojine – javne i privatne, pri

čemu će javnu svojinu nad određenim dobrima za koje postoji javni interes, kao što su pruge, putevi, razne vrste mreža (naftna, gasna, vodovodna, kanalizaciona) moći da imaju samo država, pokrajina, grad ili opština koje će istovremeno moći da imaju i privatnu svojinu, poput drugih pravnih i fizičkih lica.

Prema nacrtu novog zakona, ekskluzivno pravo na uspostavljanje vlasništva nad prirodnim bogatstvima imaće država na celoj svojoj teritoriji, a nad tim dobrima će se moći upravljati putem osnivanja preduzeća ili davanjem koncesija.

U najvećem broju slučajeva dobro na kome se uspostavlja pravo svojine ostalo bi u državini subjekta kojem pripada jer ranijim zakonskim rešenjem nisu oduzimana sredstva već samo pravo svojine

■ *BRŽE DONOŠENJE PROSTORNIH PLANOVA*

Pomoćnik ministra životne sredine i prostornog planiranja u Vladi Republike Srbije Nebojša Janjić izjavio je 24. novembra 2008. godine da će ovo ministarstvo do kraja 2008. završiti prvu verziju Nacrta izmena i dopuna Zakona o planiranju i izgradnji.

Janjić je istakao da se predlozi i sugestije za izmenu i dopunu pomenutog zakona odnose uglavnom na pojednostavljenje i skraćivanje procedure i decentralizaciju postupaka za donošenje prostornih planova.

Predsednik Izvršnog odbora Matične sekcije planera Inženjerske komore Srbije Nebojša Stefanović naveo je da je potrebno da se vrste planskih dokumenata redefinišu uvođenjem novog prostornog plana, da se pojašni procedura stručne kontrole i decentralizuje sistem planiranja. Stefanović je ukazao na to da bi izmene i dopune Zakona trebalo da doprinesu tome da u praksi planovi budu brzo i jednostavno usvajani, da budu razumljivi i da se lako primenjuju, odnosno da građani osete korist od njih.

■ *PARTNERSTVO JAVNOG I PRIVATNOG SEKTORA*

Savetnik za privredu i finansije potpredsednika Vlade Republike Srbije Goran Radosavljević izjavio je da je izrađena radna verzija zakona o partnerstvu privatnog i javnog sektora i izrazio očekivanje da će zakon biti usvojen u prvom kvartalu sledeće godine.

Postojeći Zakon o koncesijama, Zakon o lokalnoj samoupravi i drugi akti dozvoljavaju da delatnosti koje su od opšteg interesa obavlja i privatni partner, ali ne regulišu dovoljno dobro ovu oblast, odnosno obaveze i način na koji se partnerstvo stvara, što predstavlja veliku pravnu nesigurnost za investitore.

On je istakao da se u Srbiji takvo partnerstvo najčešće ostvaruje u oblasti komunalnih delatnosti i lokalnih vodovoda, i dodao da se trenutno radi i na izmenama Zakona o koncesijama, koji će, između ostalog, regulisati i trenutne probleme koji postoje u oblasti koncesije na globalnom nivou, ali će regulisati i probleme partnerstva privatnog i javnog sektora.

■ *AKCIONI PLAN ZA RAZVOJ TELEKOMUNIKACIJA*

Javna rasprava o Akcionom planu za razvoj tržišta telekomunikacija, koji utvrđuje korake za razvoj telekomunikacija u Srbiji u naredne dve godine počela je krajem novembra 2008.

Ministar za telekomunikacije i informaciono društvo u Vladi Republike Srbije Jasna Matić najavila je nedavno da će prva sednica Vlade Srbije bez štampanih dokumenata biti održana u martu 2009. godine.

Do kraja 2008. biće doneti propisi o uvođenju CDMA i WiMax tehnologija, koje omogućavaju kvalitetno pružanje internet usluga i fiksne telefonije, a tokom decembra će početi i izrada planova za prelazak na digitalnu televiziju u Srbiji.

■ *SEдам NOVIH ZAKONA IZ MINISTARSTVA ZA LOKALNU SAMOUPRAVU*

Ministar za državnu upravu i lokalnu samoupravu Milan Marković je krajem oktobra 2008. izjavio da je ovo ministarstvo pripremila tekstove sedam zakona. Zakoni se nalaze u različitim fazama pripreme.

Predlog zakona o udruženjima koji je ušao u parlamentarnu proceduru predviđa smanjenje broja lica potrebnih za osnivanje udruženja sa sadašnjih deset na tri poslovno sposobna fizička ili pravna lica. Predlog zakona o matičnim knjigama, koji je utvrdila Vlada Republike Srbije, predviđa izdavanje izvoda iz matičnih knjiga koji neće imati rok trajanja ograničen na šest meseci, a građani će moći da dobiju izvode u svakoj opštini. Vlada je utvrdila i Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnim službenicima.

Zakon o komunalnoj policiji, Zakon o državnoj izbornoj komisiji, Zakona o lokalnim izborima i Zakon o političkim strankama još su u formi nacrta.

Marković je u izjavi agenciji Tanjug rekao da se planiranim izmenama i dopunama Zakona o lokalnim izborima uvodi većinski izborni sistem, a da se u samoj raspodeli mandata primenjuje proporcionalni model, što će stranke motivisati da kandiduju ljude koji uživaju poverenje građana. Glasovi dobijeni na izborima raspodeljivaće se po Dontovom sistemu, uz obavezu stranke da u parlament uđu oni koji su dobili najviše glasova na izborima.

Nakon usvajanja zakona o lokalnim izborima, državnoj izbornoj komisiji, političkim strankama i biračkom spisku, planira se menjanje izbornog sistema na republičkom nivou po modelu kako se to učinilo na lokalnom nivou.

Zakonom o političkim strankama biće predviđeno povećavanje broja potpisa potrebnih za osnivanje političke stranke sa sadašnjih 100 na 5.000 overenih potpisa, preregistracija partija u roku

od šest meseci, kao i obnova upisa u registar svakih osam godina.

■ ZAKON O SPREČAVANJU ZLOSTAVLJANJA NA RADU

Državni sekretar Ministarstva rada i socijalne politike Vlade Republike Srbije Snežana Lakićević-Stojačić izjavila je da zlostavljanje na poslu (mobing) nije sporadična pojava i da je zbog toga doneta odluka da se ova oblast uredi posebnim zakonom. Prema njenim rečima, više od 60 odsto stanovnika u Srbiji navodi da najviše strahuje od gubitka posla, čak i više nego od gubitka zdravlja, što je bilo ozbiljno upozorenje na to da se ljudima u periodu tranzicije, koji traje dugo, mora olakšati situacija i pružiti institucionalna zaštita.

Javna rasprava o Nacrtu zakona o sprečavanju zlostavljanja na radu trajala je do polovine novembra.

■ IZMENA KOLEKTIVNOG UGOVORA

Svaki zaposleni bi na osnovu novog Aneksa Opšteg kolektivnog ugovora od 1. januara 2009. uz zaradu trebalo da dobije oko 7.200 dinara mesečno ili oko 70 evra. Od toga mesečni dodatak za ishranu treba da iznosi oko 5.100, a za regres za godišnji odmor oko 2.100 dinara. Sudeći prema reakciji poslodavaca, ovaj sporazum teško da će biti primenjen. Pre svih, neće ga

primenjivati Vlada prema zaposlenima u državnoj administraciji, što je svojevrsni signal i privatnim poslodavcima.

Oko 400.000 radnika prima minimalnu zaradu u iznosu od 13.500 dinara, dok sledećih 400 hiljada dobija samo nešto više od tog iznosa.

■ ZAKON O ELEKTRONSKOJ TRGOVINI POČETKOM 2009.

Državni sekretar Ministarstva trgovine i usluga Ljubiša Dimitrijević najavio da će Zakon o elektronskoj trgovini biti usvojen u prvom kvartalu 2009. godine. Učesnici skupa koji je na ovu temu održan sredinom novembra 2008, postigli su saglasnost da predlog zakona o elektronskoj trgovini zahteva određene izmene i izrazili očekivanje da će predlaganje amandmana na taj dokument biti uzeto u razmatranje.

■ NOVI ZAKON O OBAVEZNOM OSIGURANJU

Počela je rasprava o nacrtu zakona o osiguranju motornih vozila, osiguranju u avio-saobraćaju i osiguranju plovidbenih objekata. Novim zakonom trebalo bi da bude rešen i problem Garantnog fonda, koji je opterećen starijim obavezama.

Sadašnji zakon o obaveznom osiguranju u saobraćaju donet je 1991. godine, a donošenje novog zakona najavljuje se nekoliko godina.

■ UREDBA O DOPUNSKOM I PRIVATNOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU

Vlada Republike Srbije je na sednici 20. novembra 2008. usvojila Uredbu o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju kojom se predviđa paralelno dopunsko i privatno osiguranje. Ministar Tomica Milosavljević je naveo da će privatna osiguravajuća društva, uz dozvolu Narodne banke Srbije, moći da ponude pakete osiguranja iz oblasti paralelnog dopunskog i privatnog osiguranja, pri čemu će i Republički zavod za zdravstveno osiguranje takođe moći da ponudi građanima pakete tih osiguranja.

Zajedno sa Pravilnikom o dopunskom radu, koji će ove nedelje biti dostupan i štampan u Službenom listu, ova dva akta utvrdiće novi način uređivanja oblasti dodatnih dobrovoljnih usluga u zdravstvenom sistemu Srbije.

■ ZAKON ZA „NEVIDLJIVE“

Ministar za ljudska i manjinska prava u Vladi Republike Srbije Svetozar Čiplić najavio je krajem novembra da bi zakon o priznavanju pravnog subjektiviteta, kojim će biti uređen status izbeglih i drugih osoba koje nemaju lična dokumenta, trebalo da bude usvojen u parlamentu u prvom kvartalu 2009.

On je najavio da će one osobe koje su bile "pravno nevidljive" vrlo brzo i efikasno početi da uživaju sva prava koja im država garantuje.

SADRŽAJ PRETHODNOG BROJA

GARANCIJE ZA ŠTEDNE ULOGE DO 50 000 EVRA ■ VLADA KORIGOVALA SVOJE RANIJE PROJEKCIJE ■ JEDNOSTRANA PRIMENA PRELAZNOG TRGOVINSKOG SPORAZUMA ■ UGOVOR SA FIJATOM ■ POČETAK PRIMENE GASNOG SPORAZUMA ■ GILJOTINA PROPISA ■ PRVIH 100 DANA VLADE SRBIJE ■ POMOĆ SRBIJI 584,4 MILIONA EVRA ZA IPA ■ OBEZBEĐENA SREDSTVA ZA ZAVRŠETAK KORIDORA 10 ■ NEIZVESNI ROKOVI PRIVATIZACIJE VELIKIH DRŽAVNIH PREDUZEĆA ■ PROŠIRIĆE SE BROJ PREDUZEĆA ZA BESPLATNU PODELU AKCIJA ■ DELEGACIJA MEĐUNARODNOG MONETARNOG FONDA U SRBIJI ■ POJEDNOSTAVIĆE SE PROCEDURA PRIVATIZACIJE ■ SRBIJA NAPREDOVALA NA LISTI KONKURENTNOSTI ■ POČELA JAVNA RASPRAVA O NACRTU ZAKONA O JAVNOJ SVOJINI ■ NOV NAČIN CARINJENJA GOTOVIH TEKSTILNIH PROIZVODA ■ U PRIPREMI NOVI ZAKON O ZAŠTITI POTROŠAČA ■ NOVA MREŽA SUDOVA ■ NOV ZAKON O ZAŠTITI KONKURENCIJE